

ಜುಲೈ ೨೦೧೪

ಕಾಡು

ನಿರ್ಭಂಗದಿಡೆಗೆ ಪಯಣ

**WILDLIFE
CONSERVATION
GROUP**

ಕಾನನ

ನಿಸರ್ಗದಡೆಗೆ ಪಯಣ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಅಶ್ವಥ ಕೆ.ಎನ್

ಲೇಖನ ವೃಂದ

ಮಹದೇವ ಕೆ.ಸಿ

ಶಂತನ್ ಕೆ.ಬಿ

ಶಂಕರಪ್ಪ ಕೆ.ಪಿ

ಸುಬ್ಬು ಬಾದಲ್

ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಬಿ. ಭಟ್

ಕರಡು ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಮುರಳಿ ಎಸ್

ವಿನ್ಯಾಸ

ಮಹದೇವ ಕೆ.ಸಿ

ಛಾಯಾಚಿತ್ರ

ಕಾರ್ತಿಕ್ ಎ.ಕೆ

ಇ-ವಿಳಾಸ

kaanana.mag@gmail.com

www.issuu.com/kaanana

ಮುಖಪುಟ

ಹಿಲ್ ಕೀಲ್ ಬ್ಯಾಕ್ ಹಾವು

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಚಿಟ್ಟೆ ಗುರುತು

ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿ ಟಿಟಿಭ

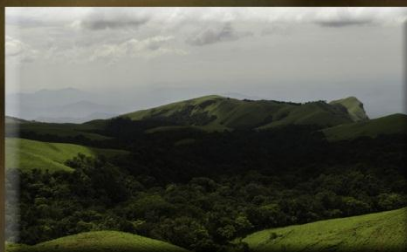
ಗೂಟಿ ಹುಳಕ್ಕೆ ಬಾಯಿಲ್ಲ!

ಕಾನನ ಬಂಧ

ಮಳೆಗಾಲದ ದಿನ

ಪ್ರಕೃತಿ ಬಿಂಬ

**WILDLIFE
CONSERVATION
GROUP**

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಇಂದು ಕಾಡು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅದು ಬೆಟ್ಟ-ಗುಡ್ಡ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಸಮತಟ್ಟಾದ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದು ತುಂಬ ವಿರಳ. ಆಹಾರ, ಸಾರಿಗೆ, ಕೃಷಿ ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೋ, ಮನುಷ್ಯನು ವಾಸಿಸಲು ಅಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆಯೋ ಅಂತಹ ಜಾಗಗಳು ಇಂದು ಹಾಗೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಜಂತುಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ, ಅವು ಇಂದು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಅಂತಹದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು ಕೂಡ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ, ಕುಮಾರ ಪರ್ವತ, ಕುದುರೆ ಮುಖ, ಮುಳ್ಳಯ್ಯನಗಿರಿ, ಕೆಮ್ಮಣ್ಣು ಗುಂಡಿ, ಕೊಡಚಾದ್ರಿ. . . ಹೀಗೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಸಾಲು ಸಾಲು ಪರ್ವತ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮಾಲೆಗಳು ಕಣ್ಣೆದುರು ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ಹವಮಾನ, ಆಹಾರ, ಮರಮುಟ್ಟು, ಕಾಗದ, ಕರೆಂಟು, ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಈ ನಮ್ಮ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳೇ ನೀಡಿವೆ ಬಿಡಿ. ಅವು ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಜಂತುಗಳಿಗೂ ಬದುಕಲು ಜಾಗಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ಕಾಳಿಂಗದಂತಹ ಹಾವಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ನೂರಾರು ಸರಿಸೃಪಗಳು, ಹುಲಿ, ಆನೆ, ಕೀಟಗಳಾದ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು, ಪತಂಗಗಳು ಮತ್ತು ಮೀನುಗಳು ಎಲ್ಲವಕ್ಕೂ ಆಸರೆಯಾಗಿವೆ ಈ ನಮ್ಮ ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟಗಳು.

ಈ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳನ್ನು ಇಡಿ ದೇಶದಲ್ಲೇ "ಹಾವುಗಳ ದಿನ" ಎಂದು ಆಚರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಹಾವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಆವಾಸಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅರಣ್ಯ, ವನ್ಯಜೀವಿ, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ವಿಜ್ಞಾನ, ವನ್ಯಜೀವಿ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ, ಕವನ, ಕಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ತಾವೂ ಕಾನನಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

ಇ-ಅಂಚೆ : kaanana.mag@gmail.com

Wildlife Conservation Group

ಚಿಟ್ಟೆ ಗುರುತು

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು : *Cigaritis vulcanus*
ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರು : Common Silverline

ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಟಕ್ಕೆಂದು ಬಿಟ್ಟಾಗ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಆಟವಾಡದೆ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಏನನ್ನೋ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಕಂಡ ನಾನು, ಏನಿರಬಹುದೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಧಾವಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ಓಡಿಬಂದು "ಸಾರ್ ಅಲ್ಲೋಂದು ಚಿಟ್ಟೆ ಸೂಪರ್ ಆಗಿದೆ ಸಾರ್", ಇನ್ನೊಬ್ಬ "ಸಾರ್ ಅದು ಒಂತರಾ ಬೆಳ್ಳಿಬಣ್ಣ ತರ ಇದೆ ಸಾರ್, ಆಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಾಲಾನೂ ಇದೆ ಸಾರ್!" ಎಂದ.

ಆಗ ನನಗನ್ನಿಸಿದ್ದು ಅದು ಬೆಳ್ಳಿಗರೆ (Common Silverline) ಇರಬಹುದೆಂದುಕೊಂಡೆ. ಈ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಸಮತಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶ, ಕುರುಚುಲು, ಎಲೆ ಉದುರುವ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ನೋಡಲು ರೆಕ್ಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಣ್ಣದ ಗೆರೆ ಇರುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಈ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಗರೆ (Common Silverline) ಎಂದು

ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲಿನ ರೆಕ್ಕೆಯು ಹಿಂಭಾಗ ಮತ್ತು ಕೆಳಗಿನ ರೆಕ್ಕೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಉದ್ದವಾದ ಗೆರೆಗಳಿರುತ್ತವೆ, ಉಳಿದಂತೆ ಬಿಳಿಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಳ ರೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. 24-35ಮೀ ಮೀ ಅಗಲದ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಪೊದೆಗಳಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹಾರಾಡಬಲ್ಲವು ಹಾಗೂ ಹೂ ಗಿಡ, ತೇವಾಂಶದ ಮಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮಲದ ಮೇಲೂ ಕೂರುತ್ತವೆ. ಈ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಮಾರ್ಚ್, ಮೇ ಹಾಗೂ ಜೂನ್ ನಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ವರೆಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗೂ ಹಿಮಾಲಯದ 2700ಮೀ ಎತ್ತರದಲೂ ಹಾರಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

- ಮಹದೇವ .ಕೆ.ಸಿ

ಹಕ್ಕಿಲೋಕ

* ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿ - ಟಿಟಿಭ

ಹಕ್ಕಿಗಳು ಎಂದೊಡನೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಲ್ಲನೆಗೆ ಬರುವುದು ಅವುಗಳ ಹಾರಟ, ಮರದ ಮೇಲಿನ ಗೂಡು.

ಅಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಮರಿಗಳು ತಂದೆ / ತಾಯಿಯು ತರುವ ಗುಟಕಿಗಾಗಿ ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ಕುಳಿತಿರುವ ಚಿತ್ರ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಜಾತಿಯ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಹಾರುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಓಡಾಡಿಕೊಂಡೇ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು

"ವೇಡರ್ಸ್" ಎಂದು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ . "ವೇಡರ್ಸ್" ಎಂದರೆ ಅಲೆಮಾರಿಗಳು ಎಂದರ್ಥ. ಲ್ಯಾಪ್ಲಿಂಗ್ ಈ ಅಲೆಮಾರಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಟಿಟಿಭ ಅಂತಲೂ, ತೇನೆಹಕ್ಕಿ ಎಂದೂ ಕರೆಯುವುದುಂಟು. ದೊರೆತ ಮಿಲಿಯಾಂತರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಈ ಹಕ್ಕಿಯು ಪ್ಲೊ ವರ್ಗಗಳ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ಕುರಿತಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ತೇನೆ ಹಕ್ಕಿ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ 25 ಉಪಜಾತಿಗಳಿದ್ದು. ರೆಡ್ ವೆಟ್ಟಲ್ಡ್ ಲ್ಯಾಪ್ಲಿಂಗ್ ಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವ ತೇನೆಹಕ್ಕಿಗಳಾಗಿವೆ. ಕೆಂಪು ಮೂತಿಯ ತೇನೆಹಕ್ಕಿಯು ಹಳದಿ ಮೂತಿಯ ತೇನೆಹಕ್ಕಿಗಿಂತ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳು ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿದರು, ಅವುಗಳು ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಚದುರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಅಪಾಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಆಪತ್ತನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಹಳದಿ ತೇನೆಹಕ್ಕಿಗಳು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದರೂ ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ಬಾರದಂತೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತವೆ.

ಬಯಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ತೇನೆಹಕ್ಕಿಯು ಅಹಾರ, ಸಂಚಾರ, ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮರಿಗಳ ಪಾಲನೆಗೆ ನೆಲವನ್ನೇ ನಂಬಿವೆ. ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಗಿಡಗಳ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಚ್ ನಿಂದ ಜುಲೈವರೆಗೆ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಪರ್ವಕಾಲ, ಇವು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡುವುದು ಕೂಡ ನೆಲದಮೇಲೆಯೇ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು

ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿ ನೆಲದಮೇಲೆ ಜೋಡಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡುತ್ತವೆ. ಮೊಟ್ಟೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಚಿತ್ತಾರವು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿದ್ದು ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ನೆಲದ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವತಿರುತ್ತವೆ (ಕೆಮಾಪ್ಲಾಜ್). ಒಂದು ಹಕ್ಕಿಯು ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಕಾವುಕೊಡುವಾಗ ಉಳಿದ ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗೂಡಿನಿಂದ ಕೆಲವು ಮೀಟರ್‌ಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕಾವಲು ಕಾಯುತ್ತವೆ. ಮೊಟ್ಟೆಗಳು 27 ರಿಂದ 30 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಪೋಷಕರ ಮಡಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಇದ್ದು ಮರಿಗಳಾಗಿ ಹೊರಬರುತ್ತವೆ. ಮೊಟ್ಟೆಯೊಡದು ಮರಿ ಹೊರಬರಲು 1ರಿಂದ2 ದಿನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮರಿಯು ಮೊಟ್ಟೆಯ ಬಿರುಕಿನಿಂದ, ರಂಧ್ರದಿಂದ ಹೊರಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮೊಟ್ಟೆ ಇಂದ ಹೊರಬಂದ ಮರಿಗಳು ಕೆಲವೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗೂಡನ್ನು ತೊರೆದು ತನ್ನ ಪೋಷಕರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತವೆ.

ತನ್ನ ವಂಶವಾಹಿನಿಯಲ್ಲೆ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಚುರುಕು ಮತಿಯು ಆ ಎಳೆಯ ಮರಿಗಳು ತನ್ನ ಪೋಷಕರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪೋಷಕರಿಂದ ಅಪಾಯದ ಸೂಚನೆಗಳು ಬಂದಕೂಡಲೆ ಮರಿಗಳು ಹತ್ತಿರದ ಪೊದೆಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆಯನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಹಾಸಿ ಮಲಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಪಾಲಕರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಸೂಚನೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಅವು ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಶತಾಯು ಗತಾಯು ಬಿಟ್ಟು ಅಲುಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಂತಹ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ದೇವಿಯೂ ವರವನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಾಳೆ, ಮರಿಗಳ ಮೈ ಬಣ್ಣ ನೆಲದ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಲುವಂತಿದ್ದು, ಒಣಗಿದ ಹುಲ್ಲಿನ ಸಣ್ಣ ಗುಪ್ತೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ಎರಡೂ ಸಂಸಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಸಂಬಂಧಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅಪಾಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತವನ್ನು ಚಾಚುತ್ತವೆ. ಮರಿಗಳು ಬೆಳೆದು ತಮ್ಮ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಲ್ಲುವವರೆಗೂ ಪಾಲಕರ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹುಳು-ಹುಪ್ಪಟೆಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಜೀವಿಸುವ ತೇನೆಹಕ್ಕಿಯು ಜೀವನಕ್ಕೆ ನಾಯಿ, ನರಿ, ಮುಂಗಸಿ, ಹಾವು, ಹದ್ದು, ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನಿಂದಲೂ ಕಂಟಕವಿದೆ. ಅಪಾಯದ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿಂದ

ಸದಿಲ್ಲದೆ ಜಾಗ ಖಾಲಿಮಾಡುವ ಹಕ್ಕಿಗಳು, ಅದೇ ಮರಿಗಳಿದ್ದಾಗ "ತಿತ್ತಿತ್ತೀವ್, ವಿತ್ತಿತ್ತೀವ್.....ವಿತ್...ವಿತ್..ವಿತ್...ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಕೂಗನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಬಂದ ಪ್ರಾಣಿ/ಪಕ್ಷಿಗಳ ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸೀಮರಾಗಿರುವ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸೊಲು ಗೆಲುವುಗಳು ಸಮವಾಗಿವೆ.

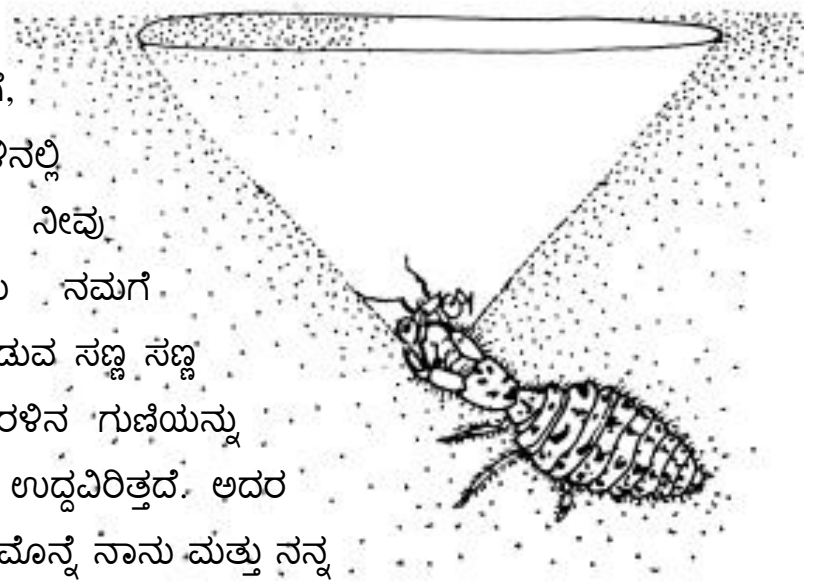
- ಶಂತನ್.ಕೆ.ಬಿ
ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ವಿವಿ ಅಂಕಣ

* ಗೂಟೆ ಹುಳಕ್ಕೆ ಬಾಯಿಲ್ಲ !

ಬಂಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮರಳಿರುವ ಸಣ್ಣ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಪಾಳು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮರಗಳ ಕೆಳಗೆ, ಹಾಗೂ ನದಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹರಡಿರುವ ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಶಂಕುವಿನಾಕಾರದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕುಣಿಗಳನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಈ ಮಣ್ಣಿನ ರಚನೆಗಳು ನಮಗೆ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಂಡರೂ, ಇರುವೆ ಇತರೆ ನಡೆದಾಡುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೀಟಗಳಿಗೆ ಮೃತ್ಯು ಕೂಪಗಳೇ ಸರಿ. ಆ ಮರಳಿನ ಗುಣಿಯನ್ನು ತೋಡುವ ಕೀಟ ನಿಮ್ಮ ಬೆರಳಿನ ಉಗುರಿನಷ್ಟು ಉದ್ದವಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಲಶಾಲಿ ಕೊಂಡಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ವಾನರಸೈನ್ಯ ಪಕ್ಷಿವೀಕ್ಷಣೆಗಂದು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಅದು ತನ್ನ ಕೊಂಡಿಗಳಿಂದ ಮರಳನ್ನು ಚಿಮ್ಮಿ, ಚಿಮ್ಮಿ ಗುಂಡಿ ತೋಡುವುದನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದೆವು.

ಈ ರೀತಿ ಶಂಕುವಿನಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಗುಣಿ ತೋಡುವ ಕೀಟಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ “ಗೂಟೆ ಹುಳ” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ “ಆಂಟ್ ಲಯನ್” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಗೂಟೆ ಹುಳ ಇನ್ನು ಲಾರ್ವಾ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಬಕಾಸುರನಂತೆ ಕುಣಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಸಕಲ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಅದರೆ ಈ ಗೂಟೆ ಹುಳದ ಲಾರ್ವೆಗೆ ತಿನ್ನಲು ಬಾಯಿಯೇ ಇಲ್ಲ! ಜೀವ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗಿ ಅದರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೊಂಡಿಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಾಗಿದೆ ಎಂದು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಮಾರ್ಲಿನ್ ಮನ್ಸೆಲ್ ಎಂಬ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

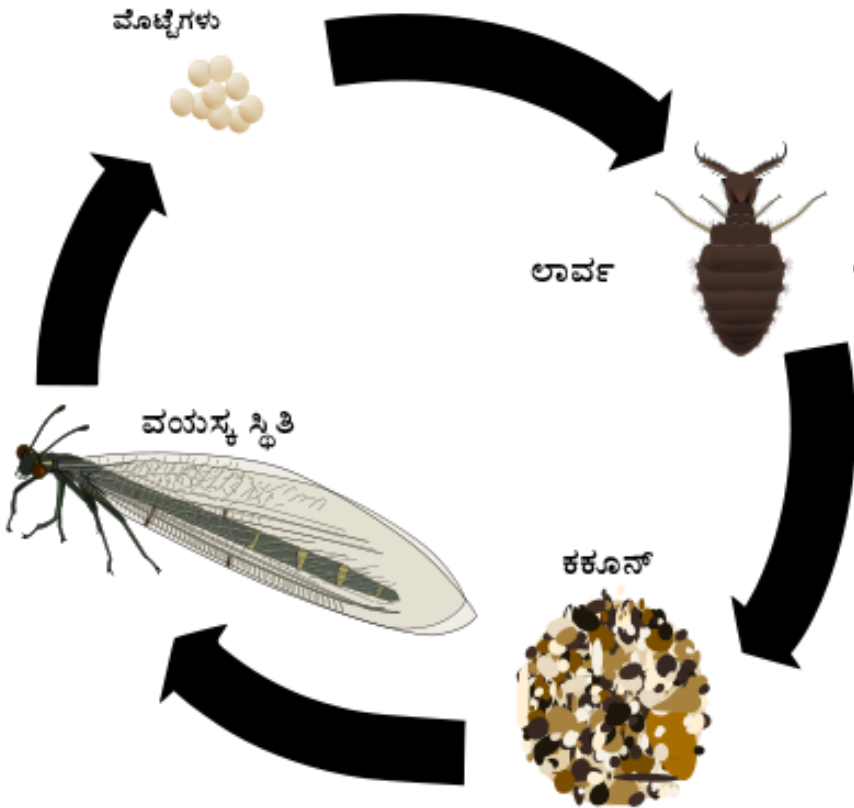
ಗೂಟೆ ಹುಳುವಿನ ತಲೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಕೊಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತೂತುಗಳಿದ್ದು, ಇಡೀ ಕೊಂಡಿಯೇ ಕೊಳವೆಯಾಕಾರವಾದ್ದು, ಗುಣಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಕೀಟಕ್ಕೆ ಕೊಂಡಿಯಿಂದಲೇ ಚುಚ್ಚಿ ಬೇಟೆಯ ದೇಹಕ್ಕೆ ರಾಸಾಯನಿಕವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆ ರಾಸಾಯನಿಕವು ಬೇಟೆಯ ದೇಹದಲ್ಲಿನ ಮಾಂಸವನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ನೀರಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಗೂಟೆಹುಳ ತನ್ನ ಕೊಂಡಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯ ದೇಹಕ್ಕೆ ಚುಚ್ಚಿ ನಾವು ಎಳನೀರನ್ನು ಸ್ತ್ರಾ ಬಳಸಿ ಹೀರಿ ಕುಡಿಯುವಂತೆ ಕುಡಿಯುತ್ತದೆ

ಎಂದು ಸಹ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ!

ಗೂಟೆ ಹುಳಕ್ಕೆ ಲಾರ್ವೆಗೆ ತಿನ್ನಲು ಬಾಯಿಲ್ಲ ಸರಿ, ಆದು ಜೀರ್ಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಆಗದ ಕಶ್ಮಲಗಳನ್ನು ಹೊರ ಹಾಕುವ ಮಲವಿಸರ್ಜನ ದ್ವಾರವೂ ಬಂದ್ ಆಗಿದೆ! ಎಂದೂ ಸಹ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಡವಾದ ಕಶ್ಮಲಗಳು ಲಾರ್ವದ ಹೊರಕವಚದ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಶೇಕರವಾಗುತ್ತದಂತೆ. ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಪ್ಯೂಪದಿಂದ ಹೊರ ಬರುವಾಗ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಹೊರ ಕವಚವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜೀರ್ಣವಾಗುವ ಇರುವೆಯ ಜ್ಯೂಸ್ ನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಹಾರವಾಗಿ ಸೇವಿಸುತ್ತದೆ. ಸತ್ತ ಇರುವೆಯ ಹೊರ ಕವಚವನ್ನು ಕುಣಿಯಿಂದಾಚೆ ಎಸೆಯುತ್ತದೆ. ಸತ್ತ ಈ ಇರುವೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಬಂದ ಇತರೆ ಇರುವೆಗಳೂ ಗುಣಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಬಲಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಎಂದು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಬಿನ್ನಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅವರ ತಂಡ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದೆ.

ಆಂಟ್ ಲಯನ್ ಜೀವನ ಚಕ್ರ

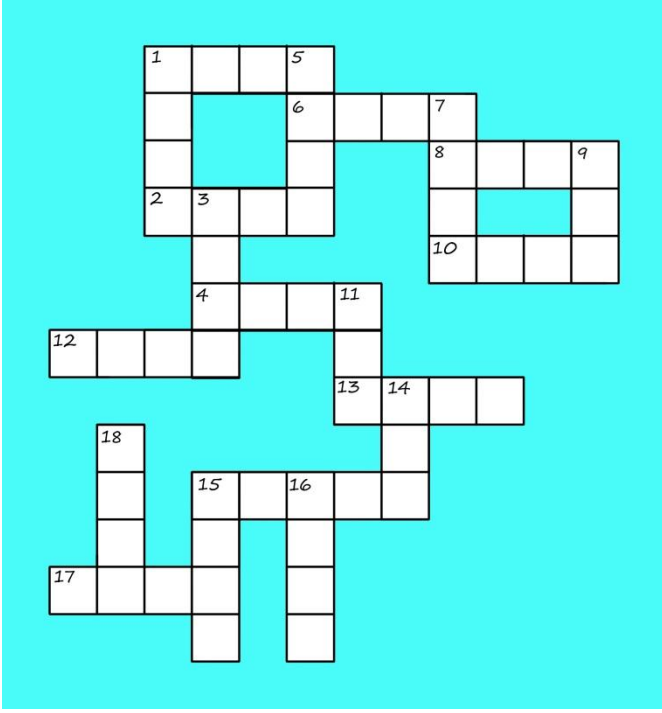

25 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಬದುಕುವ ಈ ಆಂಟ್ ಲಯನ್ ಗಳು ತನ್ನ ಸಂತಾನ್ವತಿ ಮಾಡಲು ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುವಾಗ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅವುಗಳ ಸೋದರ ಸಂಬಂಧಿಗಳು ತೋಡಿದ ಕುಣಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಅವಕ್ಕೆ ಆಹಾರವಾಗುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಸೋಜಿಗ.!

- ಶಂಕರಪ್ಪ ಕೆ.ಪಿ

ಕಾನನ ಬಂಧ

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

1. ಇದು 'ಮಹಾನ' ರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ವೃಕ್ಷ (4)
2. ಮಿತವಾಗಿ ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರದ ಪ್ರಮಾಣ (4)
4. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದುಂಬಿಗಳು ಹೂವಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವುದು ಇದನ್ನೇ (4)
6. ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು (4)

ಕಾನನ ಬಂಧ ಜೂನ್ ಸಂಚಿಕೆಯ ಉತ್ತರಗಳು

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

1. ಅವಯವ, 2. ಮಳೆಕಾಡು, 4. ನಾಯಿಕೊಡೆ, 7. ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿ, 8. ಹಾರುವ ಹಾವು, 10. ಗಿರಿಸಾಲು, 11. ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶ, 13. ದೇವದಾರು, 15. ಮಾರುತ, 16. ನತ್ತಿಂಗ .

ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

1. ಅಪ್ರತಿಮ, 3. ವಯನಾಡು, 5. ಕೊಕ್ಕರೆಬೆಳ್ಳೂರು, 6. ಕಾಳಿಂಗಸರ್ಪ, 8. ಹಾವುಗಿಡುಗ, 9. ಹಾಲಕ್ಕಿ, 12. ರಾಮದಾಸ, 14. ಪರ್ವತ, 15. ಮಾರ್ಜಾಲ, 16. ನವಿಲು.

8. ಇದು ಸುಮಾರು ಲಕ್ಷ ನಡುಗಡ್ಡೆಗಳ ಸಮೂಹ (4)
10. ಮದವೇರಿದ ಆನೆಯೊಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ನಿಂತಿದೆ (4)
12. ಕಾಡುಗಳ್ಳ ವೀರಪ್ಪನ್ ನ ಅನ್ವರ್ಥ ನಾಮ (4)
13. ಇದು ಭಾರತದ ಒಂದು ಸನಾತನ ಧರ್ಮ (4)
15. ಪಶುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಸಹಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು (5)
17. ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ 'ಪಾಪ' ದ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿ (4)

ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

1. ಸದಾ ಸುಡುವ ಉರಿಬಿಸಿಲಿನ ನೆಲ (4)
3. ಈ ಮರಕ್ಕೆ ತಾಳೆ ಹಾಕುವುದೊಂದೆ ಕೆಲಸ (4)
5. ಗೂಬೆ, ಬಾವಲಿ ಮುಂತಾದ ಜೀವಿಗಳು ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ (4)
7. ಈ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ 'ಕಲಹ'ವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಬಿಡಿ (4)
9. ಇದೊಂದು ಕಾಲುವೆ ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಾಮ ಧರಿಸುವುದಿಲ್ಲ (3)
11. ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಸರಾಂತ ವನ್ಯಜೀವಿಧಾಮ ಕರಡಿಗಳ ತವರು (3)
14. ಈ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ 'ನವ' ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲೊಂದು (3)
15. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಜೀವಸಂಕುಲ (4)
16. ಈ ಮರವು ಎಲ್ಲೋ ಸಾಗುವಂತಿದೆಯಲ್ಲ (4)
17. ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟಗಳ ಗಿರಿಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಹೀಗೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ (4)

- ಸುಬ್ಬು ಬಾದಲ್

ಮಳೆಗಾಲದ ದಿನ

ಮಳೆ ಬಂದು ಕೆರೆ ತುಂಬಲು

ಹೊಲ ಗದ್ದೆಗಳು ಹಸಿರು

ಕಂಗೊಳಿಸುವುದು ಭೂತಾಯಿ ಒಡಲು

ನಿತ್ಯ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಾರಾಟ

ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಚೀರಾಟ

ಚೆಲುವು ಸೂಸುವುದು ಆ ನೋಟ

ಬಂದಿರಲು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ತೆನೆ

ನೋಡಲು ಚೆನ್ನ ಬಾಳೆಗೊನೆ

ಸಂತೋಷ ಇರುವುದು ಒಂದೇ ಸಮನೆ

ಮನೆಯ ತುಂಬ ನಗು

ತುಂಬಿಹುದು ಸುಮಂಗಲಿಯ ಸೊಬಗು

ಸಂತೋಷ ಒಳಗೂ-ಹೊರಗೂ

